

สารวัฒนธรรมกำแพงเพชร

วารสารประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือน กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๗

งานประเพณี
สารทไทยกล้วยไข่เมืองกำแพง
๑๒ - ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

โดย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

Email Address : kpp_culture@yahoo.com <http://www.kpp-culture.com> kamphaengphet@m-culture.go.th

กรุพระเครื่อง เมืองคนแกร่ง ศิลาแดนไทย กล้วยไข่หวาน น้ำมันลานกระบือ

แบบอย่างที่ดี

๓๐ กันยายน ๒๕๔๓ ข้าราชการหลายท่านเกษียณอายุราชการในวันนี้ หนึ่งในหลายท่านนั้น ก็มีท่าน กฤษ อาทิตย์แก้ว รวมอยู่ด้วย ชาวกำแพงเพชร ทุกคนรู้จักท่านดี ในฐานะที่ท่านเป็นพ่อเมืองของชาวกำแพงเพชรนานถึง ๓ ปี เต็มๆ ความจริงชีวิตรับราชการของท่านผูกพันกับชาวกำแพงเพชรมานานมากกว่า ๓ ปีด้วยซ้ำ เพราะท่านเคยดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่นี่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ถึงปีพ.ศ. ๒๕๔๓ ข้าราชการส่วนใหญ่ที่เคยปฏิบัติงานร่วมกับท่านจะรู้จักอุปนิสัยใจคอของท่านดีว่า ท่านเป็นคนมีเมตตา รักความยุติธรรม และปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา โอวาทของท่านที่เคยกล่าวอบรมสั่งสอน แก่ผู้เขียนและนักวิชาการวัฒนธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทุกคน ยังก้องอยู่ในความทรงจำเสมอ “ให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้รักศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ และให้ปฏิบัติงานโดยยึดประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง”

ณ วันนี้ถึงแม้ท่านจะเกษียณอายุราชการไปแล้วก็ตาม แต่สิ่งดี ๆ ที่เกี่ยวกับท่าน กฤษ อาทิตย์แก้ว ผู้นี้เหมาะสมที่ข้าราชการทุกคนจะยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติราชการได้อย่างภาคภูมิใจทีเดียว

“คนดีอยู่ที่ไหนใครก็รัก”

พรรณนิภา มุสิกกุล

- คณะที่ปรึกษา : พระเทพปริยัติ เจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร (ม), นายกฤษ อาทิตย์แก้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร, นายจุลพันธ์ ทับทิม นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร
- อำนวยการและประสานงานโดย : นางพรรณนิภา มุสิกกุล ผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
- บรรณาธิการ : นายสันติ อภัยราช ผู้ช่วยบรรณาธิการ : อภินันท์ มุสิกพงษ์, ขวัญเรือน จำปางาม
- กองบรรณาธิการ : นกมล ยอดศรี, ผศ.ชัชวาลย์ ธรรมสอน, ชูศักดิ์ ไทยพาณิชย์, ไพศาล เรือนทัพ, จันทินี อภัยราช, ประณีต จันทร, ประภาพรรณ อนันตวงศ์, วัลลา เชื้อทอง, สุปราณี แสงทอง, ยุพิน เรือนทัพ, ปองสุข แดงศิริ, พันธิศิริ สายทองอินทร์, ศิรินุช ศิริชัย, เรืองศักดิ์ แสงทอง, สมใจ น่วมอินทร์ นิชรา พรหมประไพ, สมัย เชื้อทอง, วันชัย กลิ่นหอม, สายใจ พวงดี และนักวิชาการวัฒนธรรมทุกคน
- ภาพ : เรืองศักดิ์ แสงทอง, อภินันท์ มุสิกพงษ์
- สถานที่ตั้งสำนักงานฯ : ศูนย์ราชการจังหวัดกำแพงเพชร ถนนกำแพงเพชร-สุโขทัย โทรศัพท์ ๐-๕๕๗๑-๐๓๗๕ โทรสาร : ๐-๕๕๗๑-๐๓๘๐

สารบัญ

- ภาพการประชุมพัฒนาบุคลากรทางวัฒนธรรม ๒
- กิจกรรมโครงการบรรพชาอุปสมบทเฉลิมพระเกียรติ ๓
- ภาพการประชุมสัมมนาพระสังฆาธิการระดับจังหวัด ๔
- กิจกรรมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร ๕
- สัมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี ๑๑
- แม่น้ำกงฉิน ๑๔

การประชุมพัฒนาบุคลากรทางวัฒนธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

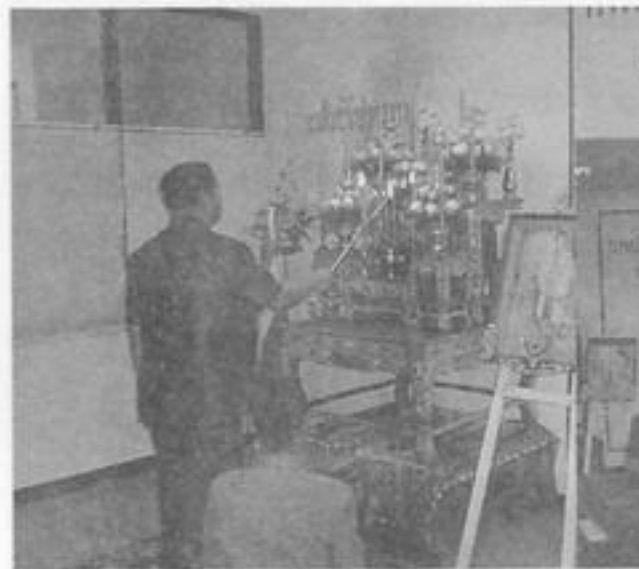
พิธีกร นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท พิชญ์โลก สุโขทัย ตาก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร
ณ ห้องประชุมซุ้มกอ จังหวัดกำแพงเพชร
วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นายกฤษ อาทิตย์แก้ว ผวจ.กำแพงเพชร ให้การต้อนรับ ม.ร.ว. จักรก จิตรพงศ์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และคณะ เข้าเยี่ยมชมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร โดยมีนางพรรณนิภา มูลีกุล ผอ. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร และนักวิชาการวัฒนธรรมคอยต้อนรับ

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และกล่าวเปิดการประชุมฯ พร้อมทั้งบรรยายพิเศษ

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รอง ปลัด วธ. ร่วมการบรรยายพิเศษในการประชุมครั้งนี้

นางนพพร มุกตามณี ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง บรรยายและตอบข้อซักถามแก่นักวิชาการวัฒนธรรมที่เข้าร่วมประชุม

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม มอบเกียรติบัตรให้แก่ ผู้สนับสนุนงานด้านวัฒนธรรมดีเด่น ๕ ท่าน ได้แก่ นายกฤษ อาทิตย์แก้ว ผวจ.กพ., นายจุลพันธ์ ทับทิม นายก อบจ.กพ., นายสุวิทย์ รัตนกร ประธานสภาวัฒนธรรมกิ่งอำเภอบึงสามัคคี, นายยงยุทธ พัวประเสริฐ นายกเทศมนตรีอำเภอชาณุวรลักษบุรี, นายเกรียงศักดิ์ รักพานิชย์ ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอชาณุวรลักษบุรี

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ถ่ายภาพร่วมกับผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และคณะนักวิชาการวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

โครงการบรรพชาอุปสมบทเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ

พระเทพปริยัติ เจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร
เทศน์สอนนาค

นายไพศาล รัตนพลภ รอง ผวจ.กำแพงเพชร
เปิดกรวยดอกไม้สักการะ

รอง ผวจ.กำแพงเพชร กล่าวนำปฏิญาณการอุปสมบท

มอบผ้าไตร แก่นาคผู้เข้าอุปสมบท

นางพรรณนิภา มุสิกกุล ผอ.สนง.วัฒนธรรมจังหวัด
กำแพงเพชร มอบผ้าไตรแก่นาคผู้เข้าร่วมตามโครงการฯ

นาคผู้เข้าร่วมอุปสมบท

โครงการประชุมสัมมนาพระสังฆาธิการระดับจังหวัด (เจ้าอาวาส, รองเจ้าอาวาสและผู้ช่วยเจ้าอาวาส) ปี ๒๕๕๗

พระราชพรหมภรณ์ รอง
เจ้าคณะภาค ๖ เปิดการ
ประชุม และ ถวายความรู้

พระราชวิจิตรปฏิภาณ
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสุทัศน์
ถวายความรู้แก่พระสังฆา
ธิการจังหวัดกำแพงเพชร

พระสังฆาธิการ
จังหวัดกำแพงเพชรที่เข้า
ร่วมประชุมสัมมนา
จำนวน ๕๑๖ รูป

นางพรรณนิภา มุสิกกุล
ผู้อำนวยการสำนักงาน
วัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
บรรยายให้ความรู้ด้านวัฒนธรรม

โครงการธรรมทัศนาจร จังหวัดกำแพงเพชร ปี ๒๕๕๗

ตัวแทนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
ถวาย หนังสือแด่พระเทพปริยัติ
เจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร

หลังจากรับเกียรติบัตรเจ้าคณะจังหวัด
ถ่ายภาพร่วมกับเจ้าหน้าที่ และนักเรียน
ที่เข้าร่วมโครงการ ฯ

พระราชสารโมลี เจ้าคณะจังหวัด
กำแพงเพชร ฝายธรรมยุต นำนักเรียน
ชมบริเวณวัดช้าง พร้อมบรรยายให้ความรู้

พระวิฑยากร วัดเสด็จ เล่าประวัติความ
เป็นมาของรอยพระพุทธรบาท ณ วัดเสด็จ

นายจุลพันธ์ ทับทิม นายก อบจ.
กำแพงเพชร ตีฆ้องเปิดโครงการ
ธรรมทัศนาจร

นายก อบจ.กำแพงเพชร ถ่ายภาพร่วม
กับเจ้าหน้าที่ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

นางพรรณนิภา มุสิกกุล
ผอ.สนง.วัฒนธรรม
จังหวัดกำแพงเพชร
นำคณะนักวิชาการ
วัฒนธรรม ถวาย
เทียนจำนำพรรษาแก่
พระเทพปริยัติ
เจ้าคณะจังหวัด
กำแพงเพชร

นายกฤษ อทิตย์แก้ว
ผวจ.กำแพงเพชร ทำบุญ
ตักบาตรอาหารแห้ง
พร้อมหัวหน้าส่วนราชการ
และพ่อค้า ประชาชน
ในวันที่ ๑๒ ส.ค.
๒๕๔๗

นางพรรณนิภา มุสิกกุล
ผอ.สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
ร่วมงานรับคทาเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

นายกฤษ อทิตย์แก้ว ผวจ.กำแพงเพชร
เปิดการแข่งขันแรลลี่อนุรักษ์มรดกโลก
ณ อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

นายสันติ อภัยราช ประธานสภา
วัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร บรรยาย
ให้ความรู้ในการฝึกอบรมเครือข่าย
วัฒนธรรมเพื่อสิทธิเสรีภาพ

นางพรรณนิภา มุสิกกุล
ผอ.สนง.วัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
บรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน
ในโครงการค่ายคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ ณ วัดคูยาง

นางพรรณนิภา มุสิกกุล ผอ.สนง.
วัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร ดónรับ
คณะผู้ตรวจติดตามดำเนินงาน
จากกรมการศาสนา

นักวิชาวัฒนธรรม สนง. วัฒนธรรม
จังหวัดกำแพงเพชร ร่วมบันทึกถายการ
โทรทัศน์วัฒนธรรม
ตอน อนุรักษ์พันธุ์ไก่ชน

คณะนักวิชาการวัฒนธรรม
สนง. วัฒนธรรมจังหวัด
กำแพงเพชร ศึกษาดูงาน
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
ชุมพร

คณะนักวิชาการวัฒนธรรม
จังหวัดกำแพงเพชร ร่วม
งานมหกรรมวัฒนธรรม
แห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘
ณ จ.สุราษฎร์ธานี

กิจกรรมอำเภอมือเอง

โครงการยุวชน รักชาติ - รักถิ่น ตำบลหนองปลิง ปี ๒๕๕๗

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

นักเรียนเข้าชมพิพิธภัณฑ์เรือนไทย
เฉลิมพระเกียรติ

นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
ขณะนั่งรถไฟฟ้าชมอุทยานประวัติศาสตร์
กำแพงเพชร

วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษามรดก
ทางวัฒนธรรมให้นักเรียน

กิจกรรมอำเภอปางศิลาทอง

งานเปิดศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลหินตาด

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

พ.ต.ต.ไวพจน์ อภรณ์รัตน์
ส.ส. กำแพงเพชร เขต ๓
เลขานุการ รมช.กระทรวงการคลัง
กตปุมเปิดป้ายศูนย์ฯ พร้อม
นางพรรณนิภา มุสิกกุล
ผอ. สำนักงานวัฒนธรรม
จังหวัดกำแพงเพชร

นายออมสิน สุขภิกการนทร์ นายอำเภอปางศิลาทอง
เยี่ยมชมศูนย์ฯ

การแสดงของกลุ่มศิลปินพื้นบ้าน ชาวอำเภอปางศิลาทอง

กิจกรรมอำเภอฟรานกระต่าย

โครงการประเพณีแห่เทียนอำเภอฟรานกระต่าย ประจำปี ๒๕๕๗

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นายพิสุทธิ บุญพรตพงศ์
นายอำเภอฟรานกระต่าย
ประธานในพิธีเดินนำขบวน
แห่เทียนอำเภอฟรานกระต่าย

คณะนักวิชาการวัฒนธรรมจังหวัด
กำแพงเพชร ร่วมเป็นคณะกรรมการให้
คะแนนการประกวดเทียนอำเภอฟรานกระต่าย

บรรดารถแห่เทียนอำเภอฟรานกระต่ายจากหลายหน่วยงาน
ตกแต่งอย่างสวยงามสดงงาม

กิจกรรมอำเภอทรายทองวัฒนา

โครงการสืบสานวัฒนธรรมไทย ทรายทองวัฒนา ปี ๒๕๕๗

๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๗

ประกวดศิลปะพื้นบ้านเสียงแคน

ประกวดศิลปะพื้นบ้านเสียงพิณ

กิจกรรมอำเภอลอง

โครงการประเพณีแห่เทียนพรรษา ประจำปี ๒๕๕๗ อำเภอลอง

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นายเลิศพรชัย ไชยฤทธิ์ นายอำเภอลอง
เป็นประธานเปิดงานโครงการแห่เทียนจำนำพรรษา อำเภอลอง

คณะนักวิชาการวัฒนธรรม ร่วมดำเนินงานโครงการ
แห่เทียนจำนำพรรษา

กิจกรรมกิ่งอำเภอบึงสามัคคี

โครงการ ขวชนรักชาติ - รักถิ่น ประจำปี ๒๕๕๗

๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นายสุวิทย์ รัตนากร ประธานสภาวัฒนธรรมกิ่งอำเภอบึงสามัคคี ประธาน
เปิดงาน ณ โรงเรียนวังแซ้มวิทยา

นายสันติ อภัยราช ประธานสภา
วัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
บรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน

วิทยากรบรรยายให้ความรู้
แก่นักเรียน ณ อุทยาน
ประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

กิจกรรมอำเภอลองชลุง

นางพยอม สบายเมือง ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอลองชลุง ร่วมพิธีเนื่องในวันแม่แห่งชาติ

นายธงชัย ธรรมสุดติ นายอำเภอลองชลุง มอบโล่ให้กับนายฟุ้ง ปานสุด สนับสนุนงบประมาณสร้างสวนเฉลิมพระเกียรติ

กิจกรรม กิ่งอำเภอกอโล่สัมพันธ

โครงการ ขุณชนรักชาติ - รักถิ่น กิ่งอำเภอกอโล่สัมพันธ ประจำปี ๒๕๕๗

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗

นายวิชาญ ฉลาดชัยญกิจ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอกอโล่สัมพันธ กล่าวเปิดโครงการฯ

นายสมัย ฟุ้งช้าง ประธานสภาวัฒนธรรมกิ่งอำเภอบึงสามัคคี กล่าววัตถุประสงค์โครงการฯ

นักเรียนรับฟังการบรรยายอย่างสนใจ จากนายสันติ อภัยราช ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร ณ ศาลาจตุรมุข อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

กิจกรรมอำเภอไทรงาม

โครงการเปิดสำนักงานสภาวัฒนธรรมอำเภอไทรงาม

๔ กันยายน ๒๕๕๗

นายอนันต์ ผลอำนวย สว.กำแพงเพชร เขต ๒
ตัดริบบิ้นเปิดป้าย
สำนักงานสภาวัฒนธรรมอำเภอไทรงาม

นายอนันต์ ผลอำนวย เยี่ยมชมนิทรรศการ
ของสภาวัฒนธรรมอำเภอไทรงาม

โครงการสืบสานวัฒนธรรม รักชาติ - รักถิ่น อำเภอไทรงาม

ประจำปี ๒๕๕๗
๔ กันยายน ๒๕๕๗

นายอนันต์ ผลอำนวย ประธานเปิดงานโครงการสืบสาน
วัฒนธรรม รักชาติ - รักถิ่น อำเภอไทรงาม

คณะกรรมการบริหารสภาวัฒนธรรมอำเภอไทรงาม
และแขกผู้มีเกียรติร่วมในพิธีเปิดงาน

นายสันติ อภัยราช ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
วิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน

นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการร่วมกันระดมสมอง
เกี่ยวกับการสืบค้นวัฒนธรรมท้องถิ่น

สมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี แห่งวัด
โฆสิตารามย์ ผังธนบุรี กำเนิดในปี พ.ศ. ๒๕๓๑
มรณภาพปี พ.ศ. ๒๕๑๕ รวมพระชนม์ได้ ๘๕ ปี
สมเด็จพระพุฒาจารย์โต เป็นพระภิกษุสงฆ์ที่ได้รับความศรัทธาใน
อัจฉริยะประปริยัติธรรม วิปัสสนาธุระ ยอดพระ
เกจิอาจารย์กำเนิดวัดถุมงคล จักรพรรดิแห่งพระ
เครื่อง "พระเครื่องผงวิเศษ นะปถมัง, อิระเจ,
มหาราช, พุทธคุณ, และนะตรีสิงเห ๕ ประการ สร้าง
พระสมเด็จ ๓ อาราม คือ พระสมเด็จวัดระฆัง,

สมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี มีแม่เป็นชาวกำแพงเพชร?..

โดย...บุญยืน เนียมรัตน์

พระสมเด็จวัดบางขุนพรหม กรุงเทพมหานคร กับ
พระสมเด็จวัดเกศไชโย จังหวัดอ่างทอง เป็น
พระเครื่องที่สุดของความนิยมของนักเลงพระและ
นักนิยมพระเครื่อง หากจะเป็นเจ้าของพระสมเด็จ ๓
อาราม แท้ๆ ต้องใช้เงินเข้าบูชาคิดเป็นเงินหลัก
๗ ถึง ๘ ตัวทีเดียว

หลักฐานแต่เดิมว่าท่านเป็นบุตรชายของนางเกตุ
หลานนายชัย ชาวตำบลท่าอิฐ อำเภอเมืองฯ จังหวัด
อุตรดิตถ์ หลักฐานใหม่ต่อมากล่าวว่าท่านเป็นโอรสใน
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จ
พระปฐมบรมมหาชนกษัตริย์แห่งวงศ์จักรี รัชกาลที่ ๑ แห่งกรุง
รัตนโกสินทร์ ครั้นสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี (พ.ศ.
๒๓๑๔-๒๓๒๕) ตากสินมหาราช มาตั้งทัพในบริเวณเมือง
กำแพงเพชรหลายครั้งในภารกิจสงครามตีเมืองเชียงใหม่ ๒
ครั้ง ภารกิจสงครามกับแม่ทัพใหญ่พม่า อะแซห่วนที่ "มหา
ยุทธสงครามเมืองพิษณุโลก" ในตำแหน่งเจ้าพระยาจักรี
คุณดุนัย จันทรเจ้าชาย กล่าวไว้ในหนังสือพิมพ์ธรรมลีลา
เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ไว้ ดังนี้

ครั้งนั้นเจ้าพระยาจักรีได้ตั้งทัพอยู่ ณ เมือง
กำแพงเพชร เช้าวันหนึ่งได้ออกลาดตระเวนตรวจกองทัพ
ทั้งปวงเพื่อบัญชาการ และชักม้าวกกลับเพื่อคัดทางม้าก็เลย
พาท่านฝ่าดงพงพีมายังบ้านปลายนาใต้เมืองกำแพงเพชร
ขณะนั้นเป็นเวลาเย็นจึงได้หยุดพักแลเห็นโรงนาโรงหนึ่งอยู่

ที่ปลายทุ่งนา เจ้าพระยาจักรีแม่ทัพจึงได้ชักม้าไปที่โรงนา
แห่งนั้น

โรงนาที่นั้นหญิงสาวเพียงคนเดียว เดินออกมาจาก
กระท่อม ด้วยความกระหายน้ำเจ้าพระยาจักรีจึงออกปาก
ขอน้ำแก่นาง หญิงสาวนั้นก็จัดแจงเอาขันตักน้ำลงไปใ
หม้อกลั่น แล้วก็เด็ดดอกบัวหลวงในหนองน้ำข้างโรงนา
๓ ดอก จากนั้นก็เด็ดเอาเกสรบัวไปยกลงในขันน้ำจนเต็ม
แล้วนำไปมอบให้ท่าน

ฝ่ายเจ้าพระยาจักรีแม่ทัพรับขันน้ำเอามาเป่า
เกสรเพื่อดื่ม น้ำ แม้จะกระหายสักเพียงใดก็ต้องค่อยๆ ดื่ม
ด้วยเกรงว่าจะดื่มเกสรบัวลงไปด้วย เมื่อดื่มน้ำหมดจึงได้
ถามหญิงสาวนางนั้นว่า

"เรากระหายน้ำมา อุตสาห์มาขอน้ำกิน เหตุไฉน
จึงแกล้งเรา เอาเกสรบัวโรยในน้ำ น้ำของเจ้ากินลำบาก
นัก เจ้าแกล้งเราเล่นหรือ"

หญิงสาวนางนั้นจึงกล่าวว่า

"ดิฉันจะแกล้งหรือ" ท่านตากแดดตากลมมา
เหนื่อย และกระหายน้ำจัดก็เพื่อป้องกันไม่ให้คุณน้ำ
สะอาด และกันจุกแน่นแก่ท่านผู้ดื่มแล้ว น้ำจะได้
ประโยชน์แก่กระหายแห่งท่าน และเมื่อท่านสมปรารถนา
แล้วก็เป็นบุญแก่ดิฉัน เหตุนี้แหละดิฉันจึงโรยเกสรบัว
ในน้ำนี้"

เจ้าพระยาจักรีแม่ทัพได้ฟังคำหญิงสาวตอบอย่าง
ไพเราะอ่อนหวาน อีกทั้งถ้อยคำที่กล่าวมานั้นก็พอฟัง จึง
ลงจากหลังม้าแล้วถามว่า "เจ้าเป็นสาวเต็มเนื้อแล้ว มีใครๆ

มาหมั้นหมายผูกสมักรักใคร่แล้วหรือยัง" นางตอบว่า "ไม่เห็นมีใครมารักใคร่หมั้นหมายหมั้นดิฉัน และดิฉันก็ยังไม่ได้ออกแก่ใครว่าดิฉันเป็นสาวแล้ว มัวแต่หลบซ่อนตัวเพราะบ้านเมืองวุ่นวายสับสน จนเดี๋ยวนี้ก็ได้มีใครเห็นว่าเป็นสาว"

เจ้าพระยาจักรีกล่าวว่า "ถ้ากระนั้นเราเองเป็นผู้ที่ได้มาเห็นเจ้าสาวก่อนคนอื่น ฉะนั้นเจ้ายอมตกลงเป็นคู่รักของเราโดยสุจริตหรือว่าประการใด"

หญิงสาวนั้นจึงตอบว่า "การที่จะมาเป็นคู่ครองของดิฉันนั้นก็เพราะพระเดชพระคุณอย่างยิ่งแล้ว แต่ทว่า การจะมีผู้มาหมั้นตามประเพณีนั้นดิฉันไม่ทราบเรื่อง จะว่าประการใดแก่ท่านก็ไม่มีอะไรจะว่า เรื่องการผู้การเมียนั้นท่านต้องเจรจากับผู้ใหญ่จึงจะทราบการ" ท่านแม่ทัพจึงถามว่า "ผู้ใหญ่ของเจ้าไปไหนกัน" หญิงสาวตอบว่า "ไปรดน้ำถั่ว จวนจะกลับแล้ว"

ฝ่ายท่านแม่ทัพก็ทำท่าขยับเดินให้เข้าใกล้ หญิงสาวก็รีบแอบไปที่หลังโรงนาท่านจึงชะงักเท้าไว้ นั่งเฝ้าหน้าโรงนาคอยท่านบิดามารดาของหญิงสาวต่อไปจนเกือบตะวันตกดิน

ทางฝ่ายตามลกับยายลา บิดามารดาของหญิงสาวกลับมาถึงบ้าน ท่านเจ้าพระยาจักรีเห็นจึงยกมือไหว้สองตายายก็หมอบลงไปไหว้อีก ท่านเจ้าพระยาจักรีก็หมอบไหว้อยู่อย่างนั้น ฝ่ายยายลาผู้เป็นมารดาซึ่งเป็นคนปากเร็ว นึกซึ้งและประหลาดใจจึงเปิดปากถามออกไปว่า "นี่ ท่านเป็นขุนนางไหนจึงมาราบไหว้ข้าซึ่งเป็นชาวบ้านทุ่งบ้านป่า เป็นคนยากจนด้วยละ ท่านจะมาไหว้ข้าทำไม" เจ้าพระยาจักรีแม่ทัพใหญ่จึงตอบว่า "ฉันเห็นบุตรสาวท่านแล้วก็พอใจจึงยอมตัวมาอ่อนน้อมเป็นลูกเขยท่าน"

จากนั้นเจ้าพระยาจักรีก็ได้เล่าถึงการที่มาขอกินน้ำและนางได้นำเกสรบัวโรยลงในน้ำจึงได้ต่อว่า นางได้ต่อถ้อยคำน่าฟังน่านับถือ จึงทำให้เกิดความรักความปราณีขึ้นและตั้งใจจะเลี้ยงดูจริงๆ จึงต้องทนอยู่คอยท่าเพื่อแสดงความเคารพและขอเป็นลูกเขย ขอให้พ่อแม่มีเมตตากรุณาเห็นแก่ไมตรีที่ได้มาอ่อนน้อมพุดจาโดยเต็มใจจริงๆ มิได้มีแบายลกลลอบายแต่ประการใด

ได้ฟังดังนั้นสองตายายร้องขึ้นด้วยความตกใจว่า "โอ! ตายจริง ข้าเป็นคนยากจนคับแค้นและต่ำศักดิ์ ทั้งผ้าผ่อนที่หลับที่นอนก็เหม็นดิบเหม็นสาบ ทั้งเครื่องเหย้ามาเรือนก็ขัดขวาง ทั้งถ้วยชามรามไหที่ดั่งงามก็ไม่มี ฉิบหายป่นปี้ตั้งแต่ครั้งบ้านเมืองเกิดเหตุยุ่งยุ่งนี้หลายครั้งหลาย

ครามา แลตัวนางหนูเล่าก็ยังมี... ทั้งจริตทิกิริยาก็ยังปาเถื่อน ไม่เหมือนชาวใต้ จะไผ่สูงไผ่ศักดิ์เกินสมควรไปละกรรมังพ่อคุณ"

ท่านแม่ทัพจึงว่า "ข้อนั้นพ่อแม่อย่ามีความวิตกหวาดกลัวอะไรเลย ข้อสำคัญคือพ่อแม่ยกให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ฉันเด็ดขาดแล้ว ต่อไปเป็นหน้าที่ของฉันฝ่ายเดียว เป็นธุระของฉันหมดทุกอย่าง ขอแต่ว่าอย่าได้เกียจจนขัดขวางฉันเลย"

ยายลาและตามลเมื่อได้ยินดังนั้นจึงขอร้องถามเจ้าตัวก่อนว่ามันอยากจะมีผู้หรืออย่างไรไม่ทราบ แล้วออกไปพูดกับลูกสาวกระซิบกระซาบอยู่ครู่หนึ่งแล้วก็กลับมา นั่งลงถาม "ในเวลานี้ท่านก็มาแต่ตัวกับม้าตัวหนึ่ง ถ้าหากว่าดิฉันทั้งสองพร้อมใจยกลูกสาวฉันเป็นเมียท่าน ท่านจะจัดการประการใดแก่ดิฉันเพื่อเป็นมงคล จงว่าให้ดิฉันฟังก่อนเถิด"

ท่านแม่ทัพได้ยินดังนั้นจึงถอดแหวนออกจากนิ้ว แล้วกล่าวว่า "แหวนวงนี้มีราคาสูง ถ้าท่านยินยอมพร้อมใจกันยกแม่จูดให้เป็นเมียให้เป็นสิทธิ์แก่ฉันแล้ว ฉันจะยกแหวนวงนี้ตีราคาทำสัญญาให้ไว้เป็นสินไถ่ตัว ๒๐ ซึ่งคิดเป็นทุนเป็นค่าทองหมั้น ชนหมากผ้าไหว้อยู่ใน ๒๐ ซึ่งทั้งค่าเครื่องเหย้า ค่าเลี้ยงดู ค่าเครื่องเซ่นไหว้ตกแต่งแดนเสร็จในราคา ๒๐ ซึ่งด้วยแหวนวงนี้"

สองตายายได้ฟังก็ดีใจ ยินยอมพร้อมใจยกลูกสาวให้ตามปรารถนา ท่านแม่ทัพก็จัดแจงยืมพานปากกระจับทองเหลืองมา แล้วเขียนสัญญาไถ่แหวน... ไปตองรองกันพานแล้ววางแหวนที่ว่ำนั่นลงบนใบตองรองพาน เชิญเข้าไปคุกเข้าส่งให้ตายาย สองตายายต่างก็ให้ศีลให้พร จากนั้นก็จัดแจงหุงหาอาหารต้อนรับขับสู้ อาบน้ำผักผ่อน กินอาหารเรียบร้อย ทั้งตายายและเจ้าพระยาจักรี ฝ่ายนางสาวงดคนสวยนั้นให้กินภายหลัง เมื่อเรียบร้อยแล้วต่างคนต่างนั่งสนทนากันถึงเวลาประมาณสี่ทุ่ม จึงพาลูกสาวออกมารदनน้ำรดทำเสกเป่าแล้วก็ส่งตัวมอบหมายฝากฝังกันตามธรรมเนียมของชาวบ้านเมืองกำแพงเพชร ซึ่งเคยทำพิธีกันมาแต่กาลก่อน

เจ้าพระยาจักรีรับตัวแล้วก็หลับอยู่ด้วยกับนางงูดในกระท่อมโรงนา จนกระทั่งรุ่งสางจึงตื่นขึ้นอาบน้ำแล้วลาสองตายายขึ้นมาไปบัญชาการยังกองทัพ ถึงเวลาค่ำก็นำเงิน ๒๐ ชั่ง มาไถ่แหวนคืนสัญญา แล้วก็หลับนอนเข้ากลีบ คำไปหา เป็นเช่นนี้อยู่ยาวนานวัน บรรดาแม่ทัพนายกองอื่นจึงลวงรู้ และรำลือให้ออจวาก็หาไม่ เพราะต่างก็เข้าใจกันไปว่าท่านแม่ทัพจักรีไปตรวจการดูแลบัญชากองทัพต่างๆ

เจ้าพระยาจักรีก็ได้ปฏิบัติเช่นนี้เรื่อยมาเป็นเวลาเดือนเศษๆ แม้แต่บุตรชายของเจ้าพระยาจักรีเอง ซึ่งขณะนั้นอายุได้ ๘ ปีเศษๆ ก็หาได้ระแคะระคายเรื่องนี้ไม่ ฝ่ายนางงูดนั้นก็เริ่มตั้งครรภ้อ่อนๆ นับแต่นั้นมา เจ้าพระยาจักรีก็เพียงแต่ไปมาหาสู่ถามข่าวคราวทุกข์สุขเท่านั้น ประจวบกับมีท้องตราให้เจ้าพระยาจักรีเรียกทัพกลับ ท่านจึงต้องยกพลกลับก่อนนั้นท่านได้ไปรำลือนางงูด แล้วท่านก็คุมกองทัพกลับกรุงธนบุรี

นางงูดขณะเมื่อครรภ้อย่างอ่อนๆ อยู่นั้นได้หารือพ่อแม่ว่าจะคิดทำการค้าขึ้นล่องเมืองเหนือกับกรุงธนบุรี และเมื่อครรภ้ครบกำหนดนางก็ได้คลอดบุตรเป็นชายและให้ชื่อว่า "โต"

เมื่อเด็กชายโตเจริญวัยขึ้นก็ได้บวชเรียนและปวารณาตัวอยู่ในร่มกาสาวพัสตร์ จนเป็น สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "สมเด็จพระโต" ซึ่งเป็นที่รู้จักของพุทธศาสนิกชนเป็นอย่างดีและเป็นที่ยกย่องบูชามาจนทุกวันนี้ แม้ว่าท่านจะมรณภาพไปนานแล้วก็ตาม

น้ำหนักหลักฐานสมเด็จพระพุฒาจารย์โตฯ ทรงเป็นเชื้อสายชาวกำแพงเพชรมีดังนี้

๑. ยุคสงครามไทย - พม่า พ.ศ. ๒๓๑๐-๒๓๒๕ เมืองกำแพงเพชร เป็นเส้นทางทัพพม่าด้านแม่ละเมา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มาลงสายแม่น้ำปิงจังหวัดตากเลยมากำแพงเพชรผ่านไปแม่น้ำเจ้าพระยาไปเข้าตีกรุงธนบุรี และในสงครามใน พ.ศ.ดังกล่าว สงครามเมืองสวรรคโลก เมืองเชียงใหม่ เมืองพิชัย (ปัจจุบันจังหวัดอุดรดิตถ์) และเมืองพิษณุโลก เมืองกำแพงเพชรเป็นเส้นทางและผ่านขึ้น-ลงกับสงครามเมืองที่กล่าวถึง

๒. เจ้าพระยาจักรี ซึ่งต่อมาทรงเป็นสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ กรุงรัตนโกสินทร์ ที่ปรากฏพระนามราชินี/พระชายา ๖ พระองค์ พระโอรส พระธิดา ๔๒ พระองค์ ที่ไม่ปรากฏพระนามพระชายา พระโอรส พระธิดา อาจจะมีเพราะทรงออกสงครามมาครั้งในยุทธศาสตร์หลายพื้นที่

๓. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๕ ทรงพระนิพนธ์ในหนังสือเสด็จประพาสต้น หน้า ๑๑๗ ว่า "...สมเด็จพระพุฒาจารย์โต วัดระฆัง กรุงเทพฯ ขึ้นมาเยี่ยมญาติเมืองกำแพงเพชร ณ ปีระกา เอกศก จุลศักราช ๑๒๑๑ (พ.ศ. ๒๓๙๒)..."

๔. สมเด็จพระพุฒาจารย์โตฯ ทรงเป็นที่โปรดของพระเจ้าอยู่หัวฯ ถึง ๔ รัชกาล คือ รัชกาลที่ ๒, ๓, ๔ และรัชกาลที่ ๕ ซึ่งต้องมีสาเหตุพิเศษจึงเป็นที่โปรดได้ อาจจะเกี่ยวข้องด้วยความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือไม่?

แม่น้ำกกงจีน

มีเรื่องเล่าขานตำนานของแม่น้ำกกงจีนกันมาช้านาน ในสมัยเมื่อเป็นนักเรียนราว ๕๐ ปีที่ผ่านมา ที่โรงเรียน พิบูลวิทยาคาร อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร เด็กทุกคนอยากเห็นแม่น้ำกกงจีน แต่การไปชมแม่น้ำกกงจีนในสมัยนั้นยากมาก จึงเป็นเรื่องที่เล่าขานเป็นตำนานสืบมา

เท่านั้น เป็นตำนานเดียวกับ ท้าวแสนปม แห่ง นครไตรตรึงษ์ ทำให้เชื่อได้ว่าแม่น้ำกกงจีนและแม่น้ำปิง เชื่อมต่อเป็นสายเดียวกันสืบ ทอด วัฒน ธรรม และ

อารยธรรมกันต่อเนื่องมาช้านานจึงเกิดตำนานแม่น้ำกกงจีน ขึ้น...

ท้าวไตรตรึงษ์แห่งนครไตรตรึงษ์มีธิดาที่แสนงดงาม คือนางอุษา ความงามเลื่องลือถึงกษัตริย์แห่งเมือง เทพนคร ที่อยู่ฝั่งตรงกันข้าม เพื่อลองใจนางว่านางรัก ผู้ชายที่รูปลักษณะภายนอกหรือรักที่จิตใจ จึงปลอม พระองค์เป็นชายเขี้ยวจี ชื่อแสนปมมาอาศัยอยู่ในสวน ขวัญ ของพระราชวังนครไตรตรึงษ์ ชายเขี้ยวจีได้ปลื้มสวระ รดต้นมะเขือทุกวัน จนผลดกและโตสวยงามมาก พระธิดา ไปรดเสวยมะเขือและได้ทรงครรภ์ขึ้น ท้าวไตรตรึงษ์ไม่ ทราบว่าธิดาทรงครรภ์กับผู้ใด จึงได้เสียดายว่า ว่าพระ ราชบุตรของนางอุษารับของจากผู้ใดผู้หนึ่งคือพระราชบิดา ท้าวไตรตรึงษ์ได้ทรงป่าวประกาศให้เจ้าชายทุกเมืองมา เลือกรู้ เจ้าชายแห่งกรุงจีนได้แสดงฤทธิ์โรยยาเสกเป็นทาง

.....แม่น้ำกกงจีน เป็นชื่อที่ชาวกำแพงเพชรเกือบ ทุกคนรู้จัก แต่มีชาวกำแพงเพชรเพียงไม่กี่คนที่ได้เห็น หรือได้สัมผัส หรือได้ล่องเรือในแม่น้ำกกงจีน แม่น้ำ ในตำนานแม่น้ำในประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ ไม่แพ้ แม่น้ำใด ๆ ในประเทศไทย.....

น้ำ เพื่อให้เป็นทางลัดถึงนครไตรตรึงษ์โดยเร็ว มาโดย ลำเภาลำใหญ่ เข้าทางปากคลองบ้านพังและเรือมาลุ่มที่ อยู่ลำภา ลำน้ำที่เจ้าชายกรุงจีนโรยยาเสกมา กลายเป็นลำ น้ำกกงจีน บรรดาชั้นหมากและของที่นำมาบรรณาการ กลายเป็นจระเข้เผ่าลำน้ำกกงจีน ในสมัยโบราณบริเวณหน้า

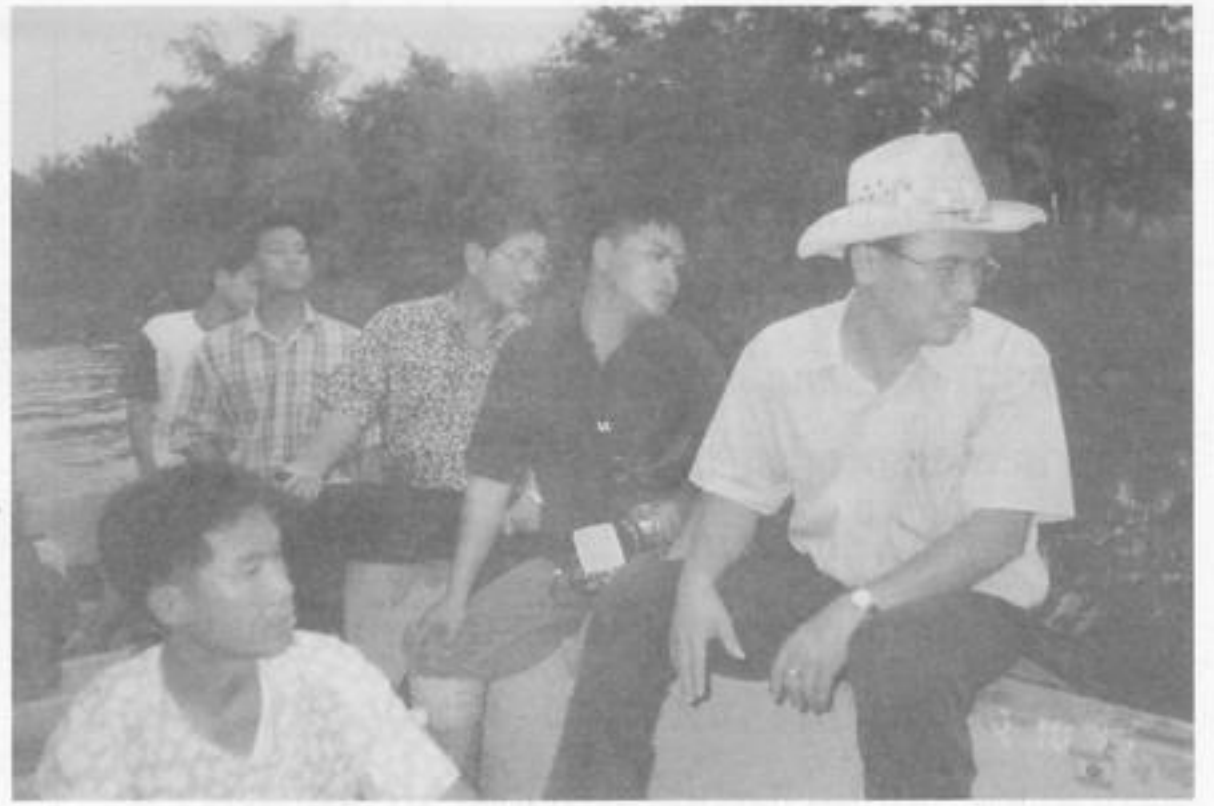
วัดอู่สำเภายังเห็นเสากระโดง เรือสำเภา เล่าขานสืบกันมา ขณะที่น้ำแห้งในหน้าแล้งมีผู้ พบเศษถ้วยชามกระเบื้องและ ข้าวของเครื่องใช้มากมายใน บริเวณที่เรือสำเภาลุ่ม แต่ไม่

พบเรือสำเภาแต่ประการใด จากคำบอกเล่าของพระเจ้าอลอง แสงอรุณ อายุ ๖๔ ปี จำพรรษาอยู่ที่วัดอู่สำเภาในปัจจุบัน ว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ เกิดน้ำท่วมใหญ่ น้ำได้พัดเอาเศษ ถ้วยชามกระเบื้องเกลื่อนกลาดตามริมฝั่งแม่น้ำกกงจีน จึง เป็นที่กังขามาตลอดว่า แม่น้ำกกงจีนมีลำภาจากกรุงจีนมา ลุ่มที่หน้าวัดอู่สำเภาจริงหรือ...เป็นเรื่องที่น่าสืบค้นและ สืบรวจกันต่อมา

แม่น้ำกกงจีนเป็นแม่น้ำด่วน คือ ไม่สามารถค้น พบทางเข้าและทางออกได้น้ำไหลจากที่ใดและไปที่ใด แต่ลักษณะของแม่น้ำลึกและกว้างใหญ่ไพศาลมาก ยาว ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ห่างจากลำน้ำปิงราว ๕ กิโลเมตร จากตำบลท่ามะเขือมาบริเวณลำน้ำกกงจีนช่วง อำเภอทรายทองวัฒนา จากคำบอกเล่าของคุณยายทาบ

ศรีเดช อายุ ๗๖ ปี เล่าว่า ประมาณ พ.ศ. ๒๔๙๐ บริเวณวังน้ำแดงซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแม่น้ำกุงจีน มีปลาชุกชุมมาก พ่อแม่ของท่านได้พามาหาปลาบริเวณนี้แต่จับปลาไม่ได้ปลาเลยแม้แต่ตัวเดียว จึงปรึกษากันว่าจะนำยาเบื่อมาโรย พูดยบก็มีเสียงคล้ายระเบิดดังตุมใหญ่ ปลาตายเกลื่อนแม่น้ำ พวกที่หาปลาไม่มีใครกล้าลงไปจับปลาพากันหนีกลับบ้าน กลัวอภินิหารที่เกิดขึ้น คุณมนตรี อ่อนสิงห์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทราย กล่าวเสริมคุณยายทาบว่าท่านก็เคยได้ยินปู่ ย่า ตา ยาย เล่าให้ฟังว่า แม่น้ำกุงจีนมีปลาชุกชุมมากโดยเฉพาะปลากะโหลก ตัวโตขนาดต้องใช้ขวานขุดเกล็ดกันเลยทีเดียว

ลุงจันทร์ เขียวน้อย อายุ ๗๐ ปี เล่าเพิ่มเติมด้วยใบหน้ายิ้มแย้มเมื่อนึกถึงอดีตขณะที่เป็นเด็กเคยไปหาตะกวดแถวบริเวณฝั่งแม่น้ำกุงจีนบริเวณที่เรียกว่าวังน้ำแดงเช่นเดียวกัน สองฝั่งเต็มไปด้วยป่าดงดิบซึ่งเรียกกันว่า ซับน้อยแม่น้ำกุงจีน นอกจากปลากะโหลกยังมีปลากลายตัวใหญ่ขนาด ๑๒ จุด ต้องแบกใส่บ่าทางลากดิน และสิ่งที่ห้ามปฏิบัติในบริเวณนี้ ได้แก่ ภาษีจีน ต้มข้าวต้ม จะทำให้เจ็บไข้ได้ป่วย ฉะนั้นบริเวณนี้จึงมีแต่พวกลาวโซ่งอาศัยอยู่เป็นส่วนใหญ่ เพราะเป็นพวกที่บวงสรวงเก่ง

แม่น้ำกุงจีนลึกมากขนาดต้นยางสูงใหญ่โค่นยอดปักลงแม่น้ำไหลแต่รากให้เห็นเท่านั้น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ เกิดวิกฤตชาวนาสูบน้ำในแม่น้ำกุงจีนไปใช้จนสามารถเห็นบริเวณที่ลึกที่สุด ซึ่งเรียกบริเวณที่ว่า วังตาลสามต้น ที่น่าสังเกตคือมีน้ำซึมออกมาจากบริเวณนี้ตลอดเวลา เป็นไปได้หรือไม่ว่าเป็นตาน้ำ ต้นกำเนิดของแม่น้ำกุงจีนหรือแม่น้ำตัวนั้นเอง ต่อมานายประสาธ บุตรดา นายอำเภอทรายทองวัฒนา ได้กำเนิดโครงการขุดเชื่อมแม่น้ำกุงจีนกับแม่น้ำปิงได้สำเร็จ ทำให้แม่น้ำกุงจีนมีกระแสไหลจากแม่น้ำปิงทำให้อุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี

หลังจากได้ทำการสัมมนาเรื่องแม่น้ำกุงจีนกันที่ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอทรายทองวัฒนาแล้ว โดยมีบุคคลสำคัญและผู้เข้าร่วมสัมมนากันหลายท่าน อาทิ นายอำเภอประสาธ บุตรดา ประธานในการสัมมนา นายปรารภ คันธวัน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร นายวัง พิธิภัก อธิบดีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อายุ ๗๗ ปี นายระเบียบ ดวงมาลา อธิบดีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อายุ ๗๑ ปี นายเสมอ นาค

เมือง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๗ อายุ ๓๖ ปี นายมนตรี อ่อนสิงห์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทราย นายวิโรจน์ แสงหิรัญรัตนา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทราย นายเอกชัย สีดำ เจ้าหน้าที่ปกครอง & พระจำลอง แสงอรุณ อดีตผู้ใหญ่บ้าน อายุ ๖๗ ปี พระสอิ่ง เกศวงษ์ อายุ ๖๔ ปี แห่งวัดอู่สำเภา นายศิริวัฒน์ ขาวผิว ประธานสภาวัฒนธรรม อำเภอทรายทองวัฒนา นางสาวบุศกร กฤษณ์มพุก นายจักพรรดิ ร้องเสียง ผู้สื่อข่าววิทยุเคเบิลทีวี และอาจารย์จันทินี อภัยราช อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม ร่วมอภิปรายสืบค้น มีอาจารย์สันติ อภัยราช ผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่นร่วมรับฟังและสรุปข้อมูล เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๗ เวลาประมาณ ๑๕.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. หลังจากการสัมมนานายอำเภอได้พาคณะสำรวจและสืบค้นแม่น้ำกุงจีนลงเรือท้องแบนชมแม่น้ำกุงจีนในช่วงสนธยา ได้เห็นวิถีชีวิตของประชาชนริมสองฝั่งแม่น้ำกุงจีน ยังดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมพื้นถิ่น ธรรมชาติยามเย็นที่แม่น้ำกุงจีนงดงาม ลำน้ำลึกกว้าง น้ำเขียว สองฝั่งครึ้มไปด้วยต้นไม้อายุหลายร้อยปี มีนกน้ำมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ฝูงปลาแหวกว่ายอยู่หลายขนาดทั้งเล็กและใหญ่แสดงถึงความสมบูรณ์ของแม่น้ำกุงจีน เรือท้องแบนบรรจุผู้คนเกือบ ๒๐ ชีวิตแล่นชมแม่น้ำกุงจีนอยู่ประมาณ ๒๐ นาที มีการบันทึกภาพจากกล้องวีดีทัศน์ ๓ กล้อง กล้องถ่ายรูปอีก ๒ กล้อง เพื่อบันทึกความทรงจำไว้ให้มากที่สุด ถึงบริเวณอู่สำเภา หรือที่เราเรียกกันว่าบริเวณสำเภาลุ่ม ที่ชาวบ้านเห็นเสากระโดงเรือสำเภา บริเวณนี้เป็นคิ่งน้ำกว้างใหญ่ ประมาณ ๑๕๐ เมตร กว้างกว่าทุกตอน บริเวณสำเภาลุ่มชาวบ้านได้เอาไม้ไผ่ปักไว้เป็นเหมือนเครื่องแสดงให้นักท่องเที่ยวได้ชมว่า

บริเวณนี้ คือ บริเวณลำภาลุ่มที่มาของชื่อแม่น้ำกงจีน อยู่ตรงกั้วัดอู่สำภา ถึงบริเวณลำภาลุ่มพลบค่ำพอดี ดูน้ำกล้วมาก เพราะบริเวณนั้นดูน้ำลึกกว้างมากน้ำดูเขียวนึ่งอย่างน่าเกรงขาม เหมือนกับบอกพวกเราว่าที่ตรงนี้ คือ บริเวณลำภาลุ่ม ขึ้นฝั่งกันที่ท่าหน้าวัดอู่สำภา ซึ่งกำลังสร้างศาลาท่าน้ำทรงไทยงดงามแต่ยังไม่แล้วเสร็จ บันทึกรายการโทรทัศน์วัฒนธรรมหน้าวัดเสร็จเกือบทุ่มลงเรือกลับ มีดสนิทเราไม่ทราบว่ข้างหน้าจะมีอะไร เรือไม่มีไฟและไม่เคยแล่นในแม่น้ำกงจีนตอนกลางคืนมาก่อนนึกถึงบรรยากาศตอนเย็นผ่านขณะถึงบริเวณลำภาลุ่มยิ่งเง็งว้างว่างเปล่าและน่าหวาดกลัวมากนึกภาพออกอย่างชัดเจนกว่าจะถึงท่าเรือ โชคดีหรือโชคร้ายไม่ทราบเครื่องเรือไม่ติด นายท้ายเรือพยายามจนสุดความสามารถอยู่เกือบครึ่งชั่วโมงสุดท้ายต้องนั่งรถกระบะกลับกัน โลงออกไปที่

แม่น้ำกงจีนเป็นแม่น้ำที่น่าสนใจมากหลังจากการชูดเชื่อมกับแม่น้ำปิงแล้วทำให้มีน้ำไหลตลอดปีปากแม่น้ำกงจีนไหลลงสู่แม่น้ำยม หลังจากทีถามผู้สำรวจกันในวันนั้นยังไม่เคยมีใครสำรวจแม่น้ำกงจีนกันตลอดสาย

เพื่อทำแผนที่และบันทึกการเดินทางตลอดเส้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทรายควรตั้งบสำรวจแม่น้ำกงจีนอย่างเป็นทางการ เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์แม่น้ำกงจีนในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ แม่น้ำกงจีนยังรักษาสภาพธรรมชาติไว้ได้เป็นอย่างดี ถ้าจัดทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แล้วแม่น้ำกงจีนจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าชมที่สุดโดยตำนานแม่น้ำกงจีนกับลำภาลุ่มประสานเป็นการท่องเที่ยวตำนานแม่น้ำกงจีน แม่น้ำที่คนกำแพงเพชรดั้งเดิมรู้จักด้วยกันทุกคน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจที่สุด แม่น้ำกงจีนอารยธรรมสำภาของเจ้าชายแห่งกรุงจีนลุ่มวิญญานคงวนเวียนที่อยากจะพบกับสาวงามแห่งเมืองนครไตรตรึงษ์ กำแพงเพชรจึงเกิดเป็นตำนานแม่น้ำกงจีนที่น่าสนใจและน่าค้นคว้าอย่างยิ่ง

□ สันติ อภัยราช

ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

ประมวลภาพกิจกรรม

ฯพณฯ อนุรักษ จุริมาศ รมต.กระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานเปิดงาน มหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘ ณ จ. สุราษฎร์ธานี

ม.ร.ว.จักรรถ จิตรพงศ์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม มอบเกียรติบัตรในฐานะผู้สนับสนุนงานด้านวัฒนธรรม แก่ นายกฤษ อาทิตย์แก้ว ผวจ.กพ. ในการประชุมพัฒนาบุคลากรทางวัฒนธรรม ณ ห้องประชุมซุ้มกอ

นายวิระ โรจน์พจนรัตน์ รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม บรรยายพิเศษ ในการประชุมพัฒนาบุคลากรทางวัฒนธรรมจังหวัดจ.กำแพงเพชร ณ ห้องประชุมซุ้มกอ

นายกฤษ อาทิตย์แก้ว ผวจ.กพ. เป็นประธานเปิดการแข่งขันแรลลี่รถดกโลก ณ อุทยานประวัติศาสตร์ กำแพงเพชร

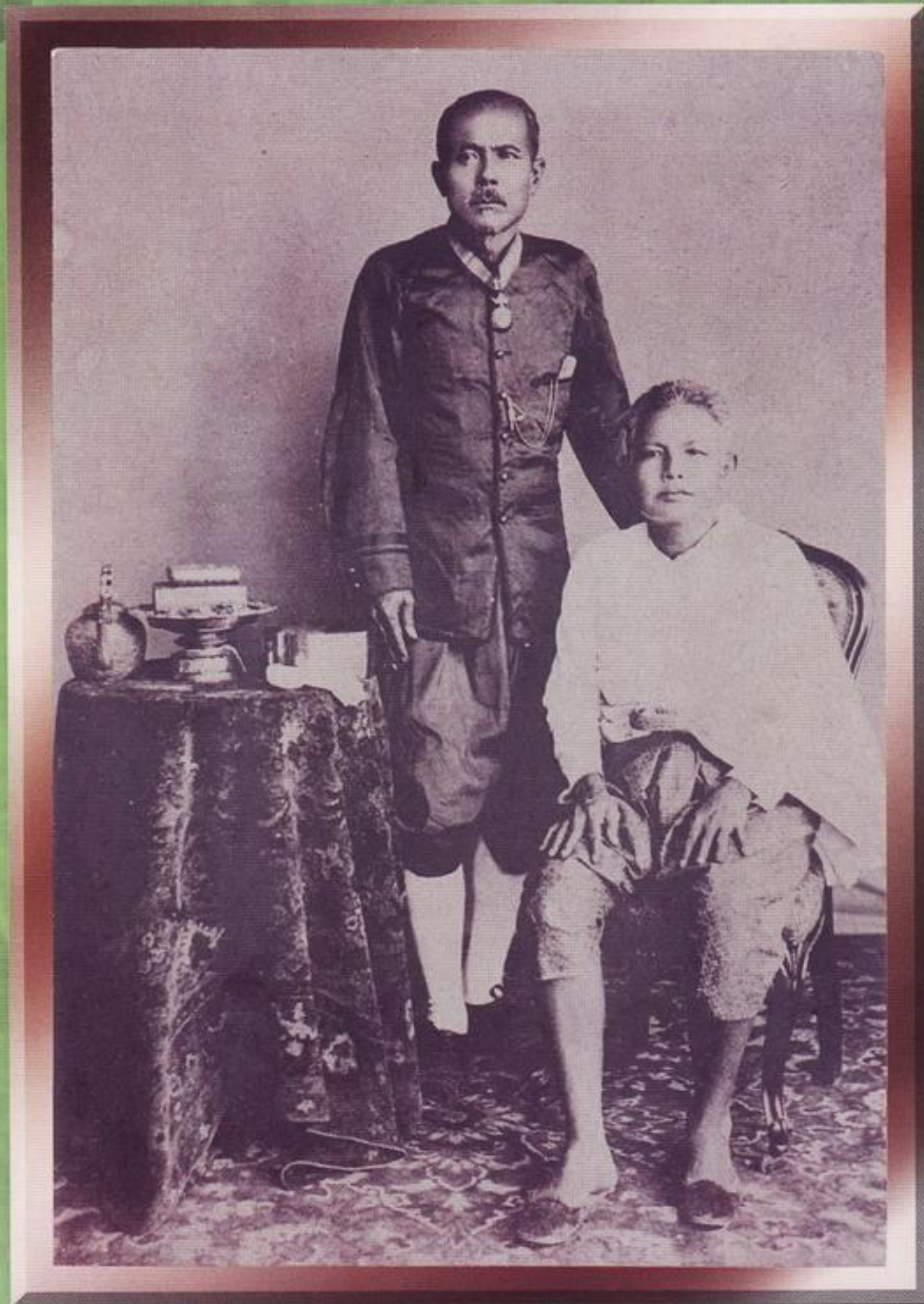

นายสุวิทย์ รัตนกร ประธานสภาวัฒนธรรมกิ่งอำเภอ บึงสามัคคี มอบตู้โชว์สำหรับเก็บเครื่องใช้โบราณ แก่ ร.ร. วังเขมรวินทยา

นายจุลพันธ์ ทับทิม นายก อบจ.กำแพงเพชร เป็นประธานเปิดโครงการธรรมทัศน์นาจร

พระยารามณรงค์สงครามรามภักดีอภัยพิริยพาหะ (อัน) และคุณหญิงกระจับ
ภริยาในนามมีศักดิ์เป็นพี่สะใภ้ (คุณหญิงกระจับ เป็นภรรยาหลวงพิพิธอภัยผู้ช่วยต๋าย
พี่ชายพระยากำแพงอัน มารดาหลวงพิพิธอภัยหวล ผู้ถวายดาบฝักทองแด่พระพุทธเจ้าหลวง
เมื่อคราวเสด็จประพาสกำแพงเพชร เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๙
หลวงพิพิธอภัยหวล สมรสกับนางจันทร์ มีธิดาคือแม่หวิด สาวงามเมืองกำแพงเพชร)